

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

www.maketh.gr

Ιδρυτής Κ.Ι. Βελλίδης | Αρ. Φύλλου 29.095 | Έτος 100ο | € 2

ΚΥΡΙΑΚΗ 10.07.2011

Το πρώτο φύλλο κυκλοφόρησε στις 10 Ιουλίου 1911

100 ΧΡΟΝΙΑ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σήμερα, 10 Ιουλίου 2011, η εφημερίδα «Μακεδονία» κλείνει εκατό χρόνια αγρότητας κι ερηθρόσης. Κάνοντας όλο μεγαλύτερο από τη φύση, παλιάς τεχνης αγρότητα, συνεχίζει απόφαση, διαβάζοντας τους αιώνες, επιβιώνοντας τις αυτιάς της Ιστορίας. Μέσα σε κάθε της κείμενο, μικρό ή μεγάλο, ανακεφαλαιώνεται το Έθνος δόκιμων της πόλης, του Βορρά, του έθνους ολόκληρου. Η ύπαρξη της είναι δώρο και προσκομίζει στη Θεσσαλονίκη αλλά και σ' όλη την χώρα.

Η μόνη εν ζωή αργότερα εφημερίδα της Β. Ελλάδας δόξα και το ανήγαγρο. Νώντας την αυθόρμησια του Χρόνου, αυτή η ηχώ της των εποχών, διαλαλήτης εφάρακτος των ονείων συμπεριφέρονται και της αμυνίας αλλά και των οραματισμών της Μακεδονίας και της όρασης, προβαίνει ακόμα και πάντα, φυλώνοντας, κέντρο στους αεθλόμενους καιρούς. Χαμηλόφωνα, έγκυρα, αντικαμινικά, αλλά και μαχητικά ταύρονα. Πένηρα. Η έκδοση και η κυκλοφορία της έπαιρνε κάθε εμπόδιο, γιατί όλοι, και, τη νιώθαμε σαν αποστολή.

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ αγρύπνιας ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗ

Την ίδρυση ο Κωνσταντίνος Βελλίδης (1872- 1930), ένας πρώην δάσκαλος, την τελευταία χρονιά της Τουρκοκρατίας, μέσα στον αυταρχισμό του Νοταρικού κατέλασε, για να αποσπείρει επείγουσα, μεροπαιδία, δηλαδή πιο αποτελεσματικά, την εθνική υπόθεση. Η κυκλοφορία της διακόπηκε από τους Τούρκους παραμονές της απελευθέρωσης της πόλης, για να επανέλθει θραυμένα, με την ελληνική σημαία στο πρωτοσέλιδο, τη μέρα που τα στρατεύματά μας μπήκαν στη Θεσσαλονίκη και τη λήρασαν, μετά από αιώνα σκλαβιάς. Η κατοχή και σταθερή μαχητικότητα της, σ' όλη την διάρκεια του Μεσοπολέμου, υπήρξε συμπεριφορά των βορρά, της ελευθερίας, των προσφύγων του 1922, στοχασμός εκάστης της παλιάς δια-

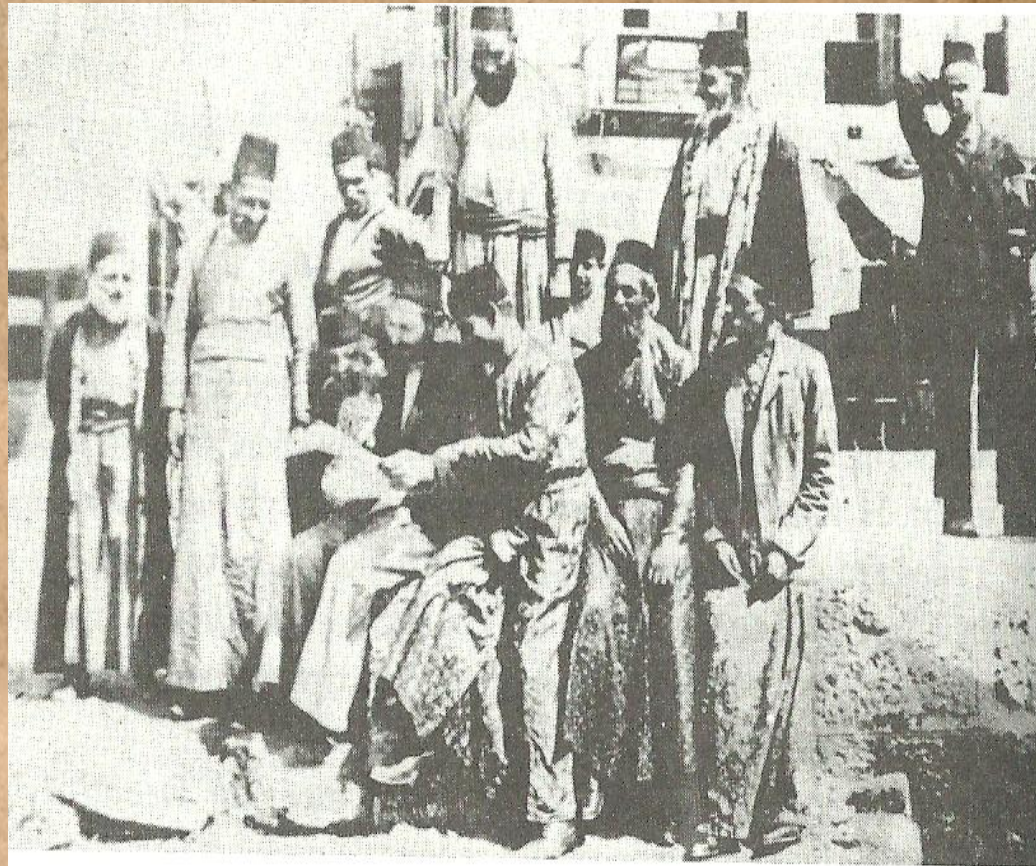
ξης. Αλλά έτσι η εφημερίδα αγρότητα και ρίμασε στις ψυχές των αναγνωστών.

Το 1936 με τον θάνατο του Γεωργίου Βελλίδη, που συνέχισε το έργο του Κωνσταντίνου, ο οποίος είχε φύγει είκοσι χρόνια νωρίτερα, αναλαμβάνει τη «Μακεδονία» ο Γιάννης Βελλίδης, που αναβίωσε την εφημερίδα στην υφιστάμενη περιωπή του ελληνικού Έθνους, ως το 1978 που παύσει - στις σελίδες της αφήνουν το αποτύπωμα τους όχι μόνο έγκυροι δημοσιογράφοι αλλά και σημαντικές μορφές του πνεύματος της εποχής, όπως ο Κωστής Παλαμάς, ο Σπύριδης Μερκούρης, ο Ηλίας Βενιζέλος και πολλοί άλλοι.

Η «Μακεδονία» όλα αυτά τα χρόνια βίωσε την περιδίνηση της ιστορικής

και κοινωνικής περιπέτειας του γένους, τον πικρό και τους πασιμούς, συσταρρόθηκε και αναστήθηκε αρκετές φορές, συμπέσαντας με τον λαό, συμμετέχοντας στην Ιλιάδα δένων που υπήρξε σ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα, προσηλώντας υπέρ του. Παρά τις δυσκολίες και κόπηση στους αείποτε μεμφομενόντες, κατέγραψε πολλές πρωτοπορίες: πρώτη δημοσίευσε έγγραφο φωτογραφίες το 1939, πρώτη εξέδωσε ένθετο περιοδικό, τις «Επιλογές», το 1982, και, αργότερα, πρώτη απ' όλες τις ελληνικές εφημερίδες, βγήκε στο Internet.

Εκατό χρόνια αγρότητας κι ερηθρόσης. Αποκαμινός της μνήμης. Αμυνίας για το καλύτερο. Σήμερα, με το βάρος αλλά και το φωτισμό τόσον δεκαετιών διαρκούς μάχης, σ' αυτή την εφημερίδα όπου λειτουργεί όλη η Ιστορία και αμυλίζεται η παλαιά καθημεροπότητα τόσον εποχών, έχοντας συνεισφορά των μεγάλων, συνεχίζουμε, με το ίδιο πάλος, έφροντας πως η «Μακεδονία» είναι και θα είναι ψυχή απ' την ψυχή των Θεσσαλονικιών, ψυχή απ' την ψυχή των Ελλήνων.

Ανάγνωση εφημερίδας σε δρόμο της Θεσσαλονίκης: ένας
διαβάζει, δώδεκα παρακολουθούν

Ο Κωνσταντίνος Βελλίδης

- 1898: δάσκαλος στη δυτική και κεντρική Μακεδονία
- 1900: συνεργάτης του Ι. Κούσκουρα περιοδεύει στην επαρχία για τη διάδοση βιβλίων δημοτικής εκπαίδευσης

- 1903: ανταποκριτής για την *Αλήθεια* και τη *Νέα Αλήθεια* του Ι. Κούσκουρα
- 1909-1910: εκδότης της δισεβδομαδιαίας σατιρικής εφημερίδας «Το Βέλος»

Η ίδρυση της «Μακεδονίας»

- Η Μονή Βατοπαιδίου χορηγεί χρυσές λίρες στον Κ. Βελλίδη για να τον βοηθήσει
- να εκδόσει εφημερίδα “για την υπηρετηση του εθνικού σκοπού”
- Όρος η χρήση του τίτλου “Μακεδονία”

Η “Μακεδονία”

Εκείνη την περίοδο κυκλοφορούν η «Νέα Αλήθεια» του Ιωάννη Κούσκουρα (παίζει πρωτεύοντα ρόλο στις ενδοκοινοτικές εξελίξεις) και τα «Πολιτικά Νέα» του Νίκου Γκαρπολά (θεωρείται υποστηρικτής του νεοτουρκικού κόμματος)

- Η “Μακεδονία” φιλοδοξεί να καλύψει το χώρο μεταξύ των δύο τάσεων

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ... ΓΡΟΣΙΑ 90
ΔΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ " 120
ΔΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΦΡ. ΧΡ. 40
ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ ΔΟΛΑΡΙΑ 8
ΕΞΑΜΗΝΟΙ ΤΑ ΗΜΙΣΗ

ΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΟΝΤΑΙ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ .. 10 ΠΑΡΑΛΕΞ
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ 20 "

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ίδιοκτητής και Διευθυντής ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΚΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

Πάσα απόδειξις δέον να φέ-
ρη την υπογραφήν του
Διευθυντού

ΔΙΑ ΠΑΣΑΝ ΑΙΤΗΣΙΝ

ΑΝΕΥΘΥΝΤΟΝ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

Τηλεγραφική διεύθυνσις:

"ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ" Θεσσαλονίκη

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΦΡΑΓΚΟΜΑΧΑΛΑ, ΟΔΟΣ ΤΟΠΧΑΝΕ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΡΕΖΗ

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Ταίριον ήδη συμπληροῦται ἔτος, ὡφ' ἧς τὸ τηλεβόλον χαρμωσύνως κροτήσαν, ἀνγγέγει τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ συντάγματος.

Ἡ ἡμέρα αὕτη, ἥτις εἶνε ἡ 10ῃ 'Ιουλίου τοῦ 1908, ἀσπιδὶν ἐσημείωπε σταθμὸν ἐν τῇ ἐξέλιξει τοῦ πολιτικοῦ καὶ διοικητικοῦ ἡμῶν βίου.

Εἶνε ἡμέρα ἡρώτης ἱστορικῆς σημασίας.

Τὴν ἡμέραν ταύτην κατέπεσαν ἀοδὴν καὶ ὡς ἐκ θαύματος τὸ παλαιὸν ἀπολυταρχικὸν κράτος καὶ ἐκ τοῦ σωροῦ τῶν ἐρεπίλων αὐτοῦ ἀνέβηκε τὸ νέον συνταγματικόν.

Τὸ ἀγλαόχαρπον τῆς ἐλευθερίας δένδρον, ἐβλάστησεν οὕτως ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμῶν γῇ, ἣν ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας περιέσφιγγεν ὁ

ἀλήθειαν καὶ ὅχι διαστρέφον αὐτὴν καὶ τὰ πράγματα, ὡς ἐπραξε μέχρι τοῦδε καὶ πρῶται ὁ σωβινιστικὸς τύπος, καθιστάμενος οὕτως ἐνοχὸς ἐσχάτης προδοσίας ἀπέναντι τῆς χώρας καὶ τῆς πατρίδος.

Δὲν θέλομεν, ταῦτα γράφοντες, γὰρ μετάνοιαν καὶ ἀντιμετώπιση τῆς ἡμέρας ἢ νὰ ἐπισκιάσωμεν τὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς ἐλευθερίας χαράν.

Ἀντὶ ζοφεῶν σκέψεων καὶ ἀπαισιοδόξων προεργασίαν, ἀντὶ κραυγῶν ὀδύνης καὶ ἀπελπισίας, πρέπει ν' ἀντιγῶσι σήμερον ἀπὸ περῶτων ἑως περῶτων τοῦ ἀγαθοῦ κράτους ἐνδοσυϊστικῶς ἰκαί, νὰ τονίζωνται παιάνες. Εἶνε ἀληθές.

Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα καὶ νὰ μὴ ῥηθῶμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ κραυγὴν ψυχικῆς ὀδύνης καὶ πα-

ρήται ἡ ἀδελφότης. Νά, πέρουαι πάλιν, ἂν ἐνθυμῶσθε, οἱ Ἄλβανοι εἶχαν θυμώσει — εἶνε πολλὸ θυμώδεις ἄνθρωποι — κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔκαμαν τὰ ἴδια εἰς τὸ τέλος ἡσέχασαν. Καὶ ὅταν πρὸ ὀλίγου τοῖς ἐπισκέρθη ὁ Σουλτάνος μας ἐπισκοπήσαν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν ἀφοῦ ἐξελασινγίσθησαν ἀπὸ τὸν ἐνδοσυϊστικόν. Ἐ! τὸ αἷμα νερὸ δὲν γίνεται.

**

Τὸ Σύνταγμα μας ἰσχυρὸν εἶνε πολὺ-πολὺ καλὸ καὶ πρέπει νὰ ἐφορτάζωμεν ἐνδοσυϊστικῶς τὴν Ἐλευθερίαν τοῦ μᾶς ἔθνους. Εἶνε ἀποδεκτικόν ἱστορικῶς ὅτι ὅσον περισσύτερον ἕνας λαὸς γρηάσκων ἐφορτάζει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόσον περισσύτερον τὴν ἀγαπᾷ.

Ἐπειτα ὅς εἰμεθα καὶ ὀλίγον πρακτικοὶ ἄνθρωποι: Ἡ πείρα ἡ συνταγματικὴ μᾶς ἐδίδωκεν ὅτι αἱ ἐφορταὶ ἔδιναν καὶ τοὺς λόγους καὶ τοὺς θυμους λαῶν. Ἐνὰ σπουδαῖον ζήτημα, τοῦ βασιανίζει τοὺς συνταγματικούς

πολίτας: τὸ ζήτημα τῆς ἐξουσίας καὶ θέλας ἐν τῷ κορνεῖν ἐν μεγάλῳ συνωστισμῷ.

Εἰς τὴν πλατείαν τῆς Ἐλευθερίας ἔχ. ἀπὸψε εἶνε σιθγαμένοι χιλιάδες ἐπὶ χιλιάδων συνταγματικῶν πολιτῶν. Ποῦ καρέκλα! Ἐξορτα ἀπὸ ἕνα παλόνι ἢ ἀπὸ ἕνα τραπέζι ἀποκονίζονται αἱ λέξεις Μορτωρὶ μύθουσις — ὁ ἔθνικὸς θυμός.

Εἶνε ὑποχρεωμένοι οἱ κάτοχοι καρέκλας νὰ ἐγερθῶν αὐτὸ ἀπαιτᾷ ὁ πατριωτισμός. Ἀλλ' εἶνε ὑποχρεωμένοι καὶ οἱ μὴ κάτοχοι νὰ προσημενιούν αὐτὸ ἀπαιτῶν τὰ μέλη τοῦ σώματος τῶν.

Ἄν ὁ πατριώτης κάτοχος τῆς καρέκλας μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου ἢ τοῦ θύμου διέλθῃ νὰ καθίσῃ καὶ ἀπὸ τὴν δὲν σημεῖται τίποτε. Εἰς στιγμὴς πατριωτισμοῦ αὐτὸ τὰ πραγματικὰ εἶνε τίποτε. Ἐπὶ καθύπερθε οἱ οἱ συνταγματικοὶ πολῖται, μετὰ τὴν σειράν, αὐτὸ ἀδιδάσκον.

Τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἰσότης.

B. A. M.

ΤΟ ΑΛΤ' ΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Τὸ λαϊκὸν πρόβλημα ἀπασχολεῖ σήμερον περισσύτερον παντὸς ἄλλου ὀλίγηρον τὸν πεπολιτισμένον ῥεῖ ἐκείνους κυρίως, οἱ ὅποιοι πάσχουν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εἶδῃ τις καθήμενός: εἰς τὰς ἐφημερίδας διαποροτρόπως ἐκδηλουμένης κινήσεως τῆς ἀρτυνίσεως τοῦ λαοῦ. Ὁ λαὸς ἐξυπνᾷ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ βαθύ σκότος τῆς νυκτὸς διελύθη δι' αὐτὸν καὶ ἀπὸ ἱκανοῦ ῥῆθι ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰς διαφόρους χώρας ἐξημερώνει ἐπὶ τοῦ λαοῦ..., ἡ λαϊκὴ συνείδησις ἀρτυνίζεται κατόπιν λεηθάρρου ἀποκλήρων αἰῶνων καὶ ζητεῖ τὰ δικαιώματά της!

Οἱ τὰς τύχας αὐτοῦ ἰθὺντες, οἱ ἀρτυνόμενοι πάλιν ἀπὸ τῆς αὐτῆς

φύλακτα τὴν εὐμείριαν τοῦ ἄλλου τοῦ ὁμοεθνικοῦ, ἀλλ' οὐδαὶ ἐτόλμα νὰ προσδελῇ πρὸς τὴν χλιδὴν, εἰς ἣν ἐκυλίετο ὁ ἄρχων του, ὁ ἡμέτερος. Ἀκολουθήσατε τὴν ἐξέλιξιν κατ' ἐξέλιξιν γοαυμῆν καὶ ἡ μισογυνεῖσις καταστάσεως. Ἐν συνόψει λεκτέον κατὰ ταῦτα ὅτι ἡ ἀξίωσις ἀνάγκη τῶν διαρκῶς πλειότερον μικρῶν καὶ ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐπιβαλλομένη πίεσις ἐκ μέρους τῶν ἰσχυρῶν πρὸς συγκράτησιν δι' αὐτοῦ τῆς μεριᾶς τοῦ λέοντος ἐπέφερον ἐντασιν τῶν ὁσμών τοιαύτην ὅποια ἦτο ἀδύνατον ἐπὶ πολὺ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἡ ἀνάγκη ἀμελιτικῶς ἤρχισε βασιανίζουσα τὸν μικρὸν, τὸν λαόν, μέχρις ὅτου ὁ διαρκῶς ὑπὸ τὸ βάρος κύπτων καὶ πρὸς τὴν γῆν θεωρῶν καὶ αὐτὴν ἐκλιπαρῶν λαὸς ἐστράφη αἰφνης πρὸς τὰ ἄνω, εἶδε τοὺς τυ-

Το πρῶτο φύλλο της «Μακεδονίας» κυκλοφορεῖ στις 10 Ιουλίου 1911 με πρῶτο θέμα ἡ ἀνακήρυξη τοῦ Τουρκικοῦ Συντάγματος, το ὁποῖο χαιρετίζει καὶ τάσσεται υπέρ της φιλελευθεροποίησης της Οθωμανικῆς Αυτοκρατορίας

Το πρόγραμμα

ΔΥΟ ΛΕΞΕΙΣ

Τύχη αγαθή, ἀρχόμενοι σήμερον τῆς ἐκδόσεως τῆς «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» καθήκον ἡμῶν θεωροῦμεν νὰ χαράξωμεν λέξεις τινὰς ἀφορσάς εἰς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πρόγραμμα αὐτῆς.

Λὲν προσκομίζομεν βεβαίως ἀγλαΐα εἰς Ἀθήνας». Οὐδὲ διήλθε τοῦ νοῦς ἡμῶν ἡ ἰδέα ὅτι τὰ γενικά τῆς μεγάλης καὶ κοινῆς ἡμῶν ὀθωμανικῆς πατρίδος συμφέροντα καὶ τὰ τοπικὰ τοιαῦτα δὲν εὔρον ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν ἤδη συναδέλφοις, ὁμογλώσσοις τε καὶ ἑτερογλώσσοις τοὺς εὐθαρσεῖς καὶ γενναίους αὐτῶν προμάχους. Ἀπαγε!

Ἀποφασίσαντες τὴν ἐκδοσὶν τῆς «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» δὲν ἀπεβλέψαμεν ἢ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς φάλαγγος τῶν εὐγενῶν τούτων καὶ γενναίων προμάχων διὰ τῆς κατὰ τὸ ἐνὸν συμβολῆς ἡμῶν εἰς τὸν ἱερὸν καὶ πατριωτικὸν αὐτῶν ἀγῶνα.

Ὅποια θὰ εἶναι ἡ συμβολὴ ἡμῶν αὕτη, κατὰ πόσον δηλονότι εἶσαι λυσitelῆς, τοῦτο θέλει ἀποδείξει ὁ χρόνος ὁ ἀλάθητος οὗτος καὶ ἀδέκατος κριτής.

Ἡμεῖς ἐν τῇ ἐκκληρώσει τοῦ ὅπερ ἀναλαμβάνομεν καθήκοντος θέλομεν ἀμερώσει πάσας τὰς δυνάμεις καὶ τὰς προσπαθείας ἡμῶν μὴ φειδόμενοι κόπων καὶ θυσιῶν καὶ μὴ δειλιῶντες καὶ ἀποκαρτεροῦντες πρὸ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων δυσχερειῶν, ἃς δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι θέλομεν συναντήσῃ.

Τοιοῦτος ὁ σκοπὸς ἡμῶν.

Τὸ δὲ πρόγραμμα ἡμῶν περιλαμβάνει: α) Τὴν ἐπισταμένην ἐξέτασιν ὅλων τῶν ζητημάτων, τῶν ἀναγομένων εἰς τε τὸν πολιτικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν ἡμῶν βίον, γενικῶν τε καὶ τοπικῶν. β) Τὸν ἔλεγχον τῆς πολιτείας ἐκείνων, εἰς οὓς εἶνε ἐκάστοτε ἐμπειστευμένα αἱ τύχαι τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος. γ) Τὴν υποστήριξιν τῆς ἐνότητος

τοῦ ὀθωμανισμοῦ διὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε κυβερνῶντων ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ δίκαια τῶν διαφόρων ἐθνότητων καὶ διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς ὑπ' αὐτῶν τῆς συνταγματικῆς ἰσονομίας καὶ ἰσοπολιτείας. δ) Τὴν υπεράσπισιν τῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἡμῶν δικαίων καὶ προνομίων, ὡςάκις ἴδωμεν ταῦτα παραβιαζόμενα εἴτε ἐσφαλμένης τῶν περιστάσεων εἴτε ἐκ σωβινισμοῦ ἀντιλήψεως, εἴτε ἐκ σωβινισμοῦ καὶ ἐθνικιστικῶν ἰδεῶν. ε) Τὸν ἔλεγχον τῆς πολιτείας τῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἡμῶν ταγῶν. στ) Τὴν μετάδοσιν εἰδήσεων ἀληθῶν καὶ ἐξηκριβωμένων καὶ τὴν τήρησιν τοῦ δημοσίου ἐνημέρου πάσης τῆς γενικῆς καὶ τοπικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς κινήσεως.

Γνωρίζοντες τὴν δύναμιν τοῦ τύπου καὶ τὴν ἐπικροίην, ἣν οὗτος ἔσκαει ἐπὶ τοῦ δημοσίου φρονήματος, μὴ λησμονοῦντες δὲ τὴν ἱερότητα καὶ τὸ ὄψος τῆς ἀποστολῆς του, θέλομεν προσπαθήσει νὰ τηρήσωμεν ὕψηλὰ τὴν σημαίαν τοῦ ἀγῶνος, ἀπέχοντες πάσης ἐμπαθοῦς συζητήσεως, πάσης κομματικῆς διαπάλης καὶ παντὸς ἰδιοτελοῦς καὶ συμφεροντολογικοῦ ὑπολογισμοῦ, ἐλέγχοντες καὶ ἐπικρίνοντες αὐστηρῶς μὲν ἀλλ' ἀμερολήπτως, ἀπονέμοντες ἐνὶ ἐκάστῳ ἀκριβοδικαίως καὶ ἀπροσπολήπτως τὸ προσήκον, ἀποδίδοντες τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.

Τοιοῦτον καὶ τὸ ἡμέτερον πρόγραμμα, ὅπερ ἐννοοῦμεν νὰ τηρήσωμεν αὐστηρῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως πεπειδότες ἐπὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀρωγὴν τοῦ καθ' ἡμᾶς καὶ τοῦ ἀπανταχοῦ ὁμογενοῦς δημοσίου, παρ' ᾧ γνωστοὶ τυγχάνομεν ἐκ τῆς προηγουμένης ἡμῶν δημοσιογραφικῆς δράσεως, διὸ θαρροῦντες καὶ μετὰ χρηστῶν ἐλλείδων κατερχόμεθα εἰς τὸν ἀγῶνα.

Το δε πρόγραμμα ἡμῶν περιλαμβάνει α) την επισταμένην εξέτασην ὅλων τῶν ζητημάτων, τῶν ἀναγομένων εἰς τε τὸν πολιτικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν ἡμῶν βίον, γενικῶν τε καὶ τοπικῶν, β) τον ἔλεγχον τῆς πολιτείας ἐκείνων, εἰς οὓς εἶνε ἐκάστοτε ἐμπειστευμένα αἱ τύχαι τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος, γ) την υποστήριξιν τῆς ἐνότητος του ὀθωμανισμοῦ δια του ὑπὸ των ἐκάστοτε κυβερνῶντων ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ δίκαια των διαφόρων ἐθνότητων καὶ δια της αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς ὑπ'αυτῶν της συνταγματικῆς ἰσονομίας καὶ ἰσοπολιτείας δ) την υπεράσπιση των ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἡμῶν δικαίων καὶ προνομίων, ὡςάκις εἴδωμεν ταῦτα παραβιαζόμενα εἴτε ἐξ ἐσφαλμένης των πραγμάτων καὶ των περιστάσεων ἀντιλήψεως εἴτε ἐκ σωβινισμοῦ καὶ ἐθνικιστικῶν ἰδεῶν, ε) τον ἔλεγχον τῆς πολιτείας των ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ταγῶν, στ) τη μετάδοσιν εἰδήσεων ἀληθῶν καὶ ἐξηκριβωμένων καὶ τὴν τήρησιν τοῦ δημοσίου ἐνημέρου πάσης τῆς γενικῆς καὶ τοπικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς κινήσεως.

-

Η «Μακεδονία»

- Ασκει κριτική στις νεοτουρκικές αρχές (εντός των ορίων του Συντάγματος)
- Κυρίως στρέφει τα βέλη της κατά της δράσης των βούλγαρων κομιτατζήδων
- Σε κόντρα με τη “Νέα Αλήθεια” για υποκλοπή τηλεγραφημάτων
- Σε κόντρα με το “Φάρο” για την κατηγορία ότι χρηματίστηκε με 300 φράγκα απο το Βουλγαρικό Κομιτάτο

Διανομή εφημερίδων πριν από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η «Μακεδονία»

Ανέκδοτο στην 1η
σελίδα του 1ου φύλλου!

«-Τι εργασία κάνεις
κατηγορούμενε;

-“Δημοσιογράφος”

-Και από τι ζεις;»

Δημοσιογράφος: “Ουφ!
Τι τρομερή ζέστη είν’
αυτή! Φούρνος σωστός!
Δεν λειτουργεί καθόλου
η σκέψις. Ας γράψω το
κύριον άρθρον...”

ΚΡΥΑ ΚΑΙ ΖΕΣΤΑ

Δημοσιογράφος:

— Ούφ! Τι τρομερή ζέστη
είν’ αυτή! Φούρνος σωστός! Δεν
λειτουργεί καθόλου η σκέψις.
Ας γράψω κύριον άρθρον...

“

Δημοσιογραφική δίκη.

Πρόεδρος — Τι εργασία κά-
νεις, κατηγορούμενε!

Κατηγ. — Δημοσιογράφος.

Πρ. — Και από τί ζεις!

ΠΑΜΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ' — Αριθμός 1

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΡΩΤΗΝΗ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 Αυγούστου 1912

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Κ. ΒΕΛΛΙΔΗΣ	ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Φραγκομακάδ, αδελφ. Τσικχάν καταλείποντες τὴν γρα- φίδα τῆς ΡΑΦ.	ΟΡΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ: Διὰ τὴν ἑβδομάδα 20 Διὰ τὴν ἡμέραν 4 Διὰ τὴν ἡμέραν 4	ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΕΥΣΗΣ Πόθεν ἀποστέλλεται ὁ δὲν ἐκ- δοτὴν τὴν ἐφημερίδα τὸν ἀποστέλλει	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ Διευθυντὴν ἀποστέλλει VELLIDES - Salonique	ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΕΥΣΗ Τὴν δόξαν τοῦ δόλου 10 ΜΡ. Δὲ τὴν ἐξουσίαν 20
--	--	---	---	---	---

• Στις 5 Αυγούστου 1912 η
“Μακεδονία” παύθηκε από τους
Τούρκους

• Ο Βελλίδης κρύβεται για να διαφύγει
της σύλληψης και εκδίδει την
Παμμακεδονική από τις 19 Αυγούστου
έως τις 4 Οκτωβρίου οπότε παύονται
όλες οι ελληνόφωνες εφημερίδες)

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἡ ἐκτίμησις ἡ μεγάλη, διὰ
τῆς ὁποίας τὸ ἑλληνικὸν κοι-
νὸν περιέβαλλε τὴν δημοσιο-
γραφικὴν ἡμῶν δράσιν, καὶ ἡ
λύπη ἡ βαθύτης, τὴν ὁποίαν
ἐξεδήλωσεν ἐπὶ τῇ ἀπροόπτῳ
αὐτῆς διακοπῇ, μᾶς ἐμφυσοῦν
τὴν φιλοδοξίαν καὶ μᾶς ἐπι-
βάλλουν τὴν υποχρέωσιν νὰ
καταβάλλωμεν νέας δυνάμεις
καὶ νέον ζῆλον, νὰ ἡθικά καὶ
νὰ ὀλίκα κεφάλαια ὅπως
συνεχίσωμεν τὸν εἰμὸν δόσον
καὶ βαρὺν ἡμῶν δημοσιογρα-
φικὸν ἀγῶνα.

Καὶ ἡ «Παμμακεδονικὴ» ἐ-
πιθυμοῦσα νὰ φανῇ ἀνταξία
τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον ἀνα-
λαμβάνει νὰ συνεχίσῃ δὲν θὰ
ἀφήσῃ θυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν
νὰ μὴ προβῇ ὅπως ὄχι μόνον
ἐκανοποίησιν τὰς ἀξιώσεις τοῦ
ἀναγνώσαντος κοινοῦ ἀλλὰ
καὶ ὑπερβῇ αὐτάς.

Τὸ πολιτικὸν τῆς «Παμμακε-
δονικῆς» πρόγραμμα ἀποκρυ-
σταλλοῦται εἰς τὰς λέξεις αὐ-
τάς: Ἐξυπηρέτησις τῶν κα-
λῶς ἐννοουμένων συμφερόν-
των τῆς κοινῆς Ὀθωμανικῆς
Πατρίδος καὶ προάσπισις τῶν
δικαίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἕ-
θνους καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀντι-
στοιχῶν.

Μὲ τοιοῦτον πολιτικὸν πρό-
γραμμα καὶ μακρὰν ἀπὸ νομ-
ματικὰ καὶ προσωπικὰ καὶ
καπηλικὰ καὶ μπακαλικά καὶ
κίτρινοισμούς ἡ «Παμμακεδο-
νικὴ» χαιρετίζει τοὺς ἀναγνώ-
στας τῆς καὶ ῥίπτεται εἰς τὸν
ἀγῶνα.

Η «Μακεδονία»

• Στις 26 Οκτωβρίου 1912 ο ελληνικός στρατός μπαίνει στη Θεσσαλονίκη

• Στις 28 Οκτωβρίου η “Μ” επανεκδίδεται με τίτλο “ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ”

• ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΡΩΤΗ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
Διὰ τὴν Θεσσαλονίκην Γρ. 30
Διὰ τὴν Κωνσταντινὴν 120
Διὰ τὴν Ἑλβετικὴν Γρ. 10. 40
Διὰ τὴν Ἀμερικανὴν Δολάρια 8
Ἐξώγειται τὰ ἔτη

Ἰδιοκτήτης καὶ Διοικητὴς ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΑΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΗΝ

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ
Πᾶσι ἀνδράσι δὲν τὸ πᾶν τὴν δια-
γραφὴν τοῦ ἀποθανόντος

- Μετά την απελευθέρωση
τάσσεται υπέρ της δημιουργίας
τοπικού Μακεδονικού κόμματος
- Από την άνοιξη του 1915
τάσσεται υπέρ του Βενιζέλου τον
οποίο και υποστηρίζει στις
εκλογές.
- Μετά το θάνατο του Βενιζέλου
θα παραμείνει "πιστή εις την
φιλευλευθέραν δημοκρατικὴν
παράταξιν"

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΡΩΤΗ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
 Διὰ τὴν Θεσσαλονίκην Γρ. 30
 Διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν 120
 Διὰ τὰ ἑξωτερικὰ 40
 Διὰ τὴν Ἀμερικήν διόλιον 8
 Ἐξόφλησις τὰ ἔτη

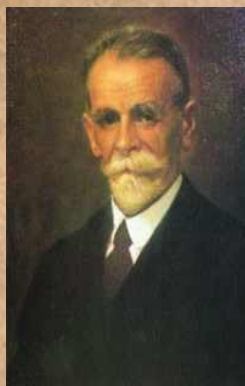
Ἰδιοκτήτης καὶ Διοικητὴς ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΑΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΗΝ

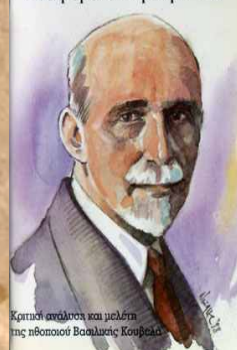
ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ
 Πῶς ἀλλάξας δὲν τὸ φέρῃ τὴν δια-
 γραφὴν τοῦ ἀποθανόντος

Στη “Μακεδονία” ἔγραψαν
 κατὰ καιροὺς οἱ:

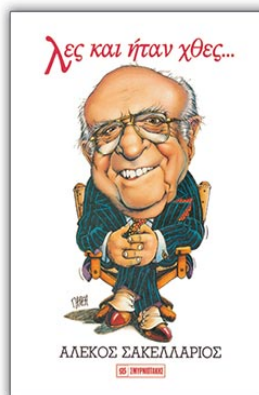
- Κωστής Παλαμάς
- Ζαχαρίας Παπαντωνίου
- Στρατὴς Μυριβίλης
- Ηλίας Βενέζης
- Γιώργος Βαφόπουλος
- Φώτης Κόντογλου
- Σπύρος Μελάς
- Δημήτρης Ψαθᾶς
- Αλέκος Σακελλάριος

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
 Αναφορά στη μνήμη του

Κριτική ἀνάγνωσις καὶ μελέτη
 τῆς νεοποιήτου Βασιλῆος Κορυφαίου

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

www.maketh.gr

Ιδρυτής Κ.Ι. Βελλίδης | Αρ. Φύλλου 29.095 | Έτος 100ο | € 2

ΚΥΡΙΑΚΗ 10.07.2011

Το πρώτο φύλλο κυκλοφόρησε στις 10 Ιουλίου 1911

100 ΧΡΟΝΙΑ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σήμερα, 10 Ιουλίου 2011, η εφημερίδα «Μακεδονία» κλείνει εκατό χρόνια αγρότητας κι εγρήγορης. Κάνοντας όλο μεγαλύτερο από τη φύση, παλιός τεύχος αγρότηρα, συνεχίζει απόρητη, διαβάζοντας τους αιώνες, εαυτολόγοντας τις αυτιάς της Ιστορίας. Μέσα σε κάθε της κείμενο, μικρό ή μεγάλο, ανακεφαλαιώνεται το Έθνος δόκιμων της πόλης, του Βορρά, του έθνους ολόκληρου. Η ύπαρξή της είναι δώρο και προσκομίζει στη Θεσσαλονίκη αλλά και σ' όλη την χώρα.

Η μόνη εν ζωή αγρότητα εφημερίδα της Β. Ελλάδας δόξα και το ανήντημα. Νούνητας την αυστηρότητα του Χρόνου, αυτή η ηχώ της των εποχών, διαλαλήτης εφάρακτος των ονείων συμπεριφέρει και της αμυνίας αλλά και των οραματισμών της Μακεδονίας και της Ελλάδας, προβαίνει ακόμα και πάντα, φυλονεικόντας, κέντρα στους αεθλόμενους καιρούς. Χαμηλόφωνα, έγκυρα, αντικαμινικά, αλλά και μαχητικά ταύροφωνα. Πλευρά, Η Εύδη και η καταστροφή της έπαιρνε κλέε εμπόδα, γιατί όλοι, και, τη νιώθουμε σαν αποστάλη.

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ αγρύπνιας ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗ

Την ίδρυση ο Κωνσταντίνος Βελλίδης (1872- 1930), ένας πρώην δάσκαλος, την τελευταία χρονιά της Τουρκοκρατίας, μέσα στον αυταρχισμό του Νοταρικού κατέλασε, για να αποσπείρει επείγουσα, μεροπαιδική, δηλαδή πιο αποτελεσματική, την εθνική υπόθεση. Η κυκλοφορία της διακόπηκε από τους Τούρκους παραμονές της απελευθέρωσης της πόλης, για να επανέλθει θραυμάτι, με την ελληνική σημαία στο πρωτοσέλιδο, τη μέρα που τα στρατεύματά μας μπήκαν στη Θεσσαλονίκη και τη λήραση, μετά από αιώνα σκλαβιάς. Η κατοχή και σταθερή μαχητικότητα της, σ' όλη την διάρκεια του Μεσοπολέμου, υπήρξε συμπεριφορά των βορρά, της ελευθερίας, των προσφύγων του 1922, στοχασμός ειρηνικής της παλκής δια-

ζης. Αλλά έτσι η εφημερίδα αγρότησε και ρίμισε στις ψυχές των αναγνωστών.

Το 1936 με τον θάνατο του Γεωργίου Βελλίδη, που συνέχισε το έργο του Κωνσταντίνου, ο οποίος είχε φύγει είκοσι χρόνια νωρίτερα, αναλαμβάνει τη «Μακεδονία» ο Γιάννης Βελλίδης, που αναβίωσε την εφημερίδα στην υφιστάμενη περιωπή του ελληνικού Έθνους, ως το 1978 που παύσει - στις σελίδες της αφήγησης το αποτύπωμα τους όχι μόνο έλαχο δημοσιογράφοι αλλά και σημαντικές μορφές του πνεύματος της εποχής, όπως ο Κωστής Παλαμάς, ο Σπύριδης Μερκούρης, ο Ηλίας Βενέζης και πολλοί άλλοι.

Η «Μακεδονία» όλα αυτά τα χρόνια βίωσε την περιδίνηση της ιστορικής

και κοινωνικής περιπέτειας του γένους, τον τιμητό και τους απαμύους, συσταυρόθηκε και αναστήθηκε αρκετές φορές, συμπέσοντας με τον λαό, συμμυτίζοντας στην Ιλιάδα δένων που υπόστη σ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα, προμυθώντας υπέρ του. Παρά τις δυσκολίες και κόπηση στους αείποτε μεμφομενόντες, κατέγραψε πολλές πρωτοπορίες: πρώτη δημοσίευσε έγγραφο φωτογραφίες το 1939, πρώτη εξέδωσε ένθετο περιοδικό, τις «Επιλογές», το 1982, και, αργότερα, πρώτη απ' όλες τις ελληνικές εφημερίδες, βγήκε στο Internet.

Εκατό χρόνια αγρότητας κι εγρήγορης. Αποκαμινός της μνήμης. Αμυνίας για το καλύτερο. Σήμερα, με το βάρος αλλά και το φωτισμό τόσον δεκαετιών διαρκούς μάχης, σ' αυτή την εφημερίδα όπου λειτουργεί όλη η Ιστορία και αμυλίζεται η παλαιά καθημεροπότητα τόσον εποχών, έχοντας συνεισφορά των μεγάλων, συνεχίζουμε, με το ίδιο πνεύμα, έφραγμα πως η «Μακεδονία» είναι και θα είναι ψυχή απ' την ψυχή των Θεσσαλονικιών, ψυχή απ' την ψυχή των Ελλήνων.